

Hvala lepa za tak vražji liberalizem, po katerem je le tisti liberalen, kdor nam cerkev, vero in narodnost našo v blato gazi in svoj strupeni žolč bruha na vse, kar je katoliškemu Slovencu častitljivega in svetega! Hvala lepa tudi za tako ustavoverstvo, katero je le v našo pogubo skovano in je tudi nemčurjem le takrat ljubo in sveto, kedar jim v teptanje Slovanov dobro služi, a zaničljivo in zavržljivo, kjer koli zapazijo, da bi tudi Slovanom kaj koristiti utegnilo. Pa hvala lepa tudi za tako državo, katera marsikterega največega puntarja glorificira, Slovanom pa neomadeževano zvestobo z zatiranjem in teptanjem narodnosti naše povračuje in take Slovane boža, ki kot odpadniki zoper svoj lastni rod in dom divjajo. Mi Slovani nismo Avstrije le pogube rešili, ampak jo še vedno s svojimi krvavimi žulji vzdržujemo ravno tako ali primeroma še bolj nego Nemci in Magjari, — in vendar namesti da bi ona naš narodni razvoj na vse strani ravno tako povspesovala, kakor nemškega, magjarskega ali laškega, zlasti zdaj, ko jo liberaluhi v pestéh imajo, moramo beračiti in boriti se za vsako narodno drobtino. Kakor je bila volilna postava Schmerlingove februarske in tudi sedanje ustave, tako bode še bolj prihodnja, po direktnih volitvah predelana decemberska tako „künšno“ izdelana, da bo — pogledite le načrt volilnih okrajev — Slovanstvu pogubonosna.

V novih šolskih, medverskih in brezverskih postavah pa še posebno tiči ona Pandorina pušica, iz katere je skočil skratelj narodnega razpora med nami, katerega pospešujejo hoté ali nehoté tudi mnogi, sicer hvale vredni narodnjaki naši, ker tudi oni prav v tagblattarskem duhu v vsakem obziru izvrstne rodoljube duhovskega stanú (kakor je Grabrijan, Toman in drugi) kot nesposobneže iz šolskih obravnjav izbacujejo; ali celó kot ultraklunovci trdé, da naj duhovnik (ki je vendar pedagogični kurzus dostal, kakor vsak učitelj in se še mnogo več učil, nego učitelj), pusti šolstvo in se le za cerkev in mežnarja briga! Potem se pa repenčijo, če ni duhovščina za take slovensko-liberalne brce kaj posebno vneta ali če kak dekan, ne le od nasprotne, ampak tudi od svoje lastne stranke grdo napadan od šolstva odstopi in se vsled tega nemčurstvo na slovenski zemlji vedno više in više popenja in napreduje. To, in edino to — namreč naša razprtja in iz njih izvira joči nemčurski napredek („duobus litigantibus tertius gaudet“) — to je tisti precartani „fortschritt“, katerega toliko hvalisane nove šolske postave in tagblattarske agitacije nameravajo in ktere so, kakor pričajo „Novice“ (tarnajoče, „da renegat za renegatom na dan prihaja, kakor mavrohi po deževnem vremenu“), deloma vže dosegle. Ako g. Lapajnetu in gosp. Jurčiču to še zdaj v glavo ne gre, — ako po tolikih očitnih dokazih in britkih skušnjah še zdaj mislita, da je bilo ustavovernim stvarnikom novih šolskih postav res kaj na pravem napredku, na povzdigi in razvitji naših slovenskih šol, ne pa na njih ponemčevanji ležeče, ako še zdaj ne spoznata, da nam kot slovenska liberaluha v šolskih zadevah čisto nič ne koristita, nego le razpor v narodno stranko sejeta in s tem nemčurjem hoté ali nehoté veliko pomagata, — ako vsega tega še zdaj ne spoznata: onda sta zares pomilovanja vredna kratkovidneža. Kdor pa se nemčurskega napredka na slovenski zemlji še celó veseli in raduje, in kdor take kolovodje, ki našo deželo za „Schweinland“ proglašajo, za „Freunde des Fortschrittes“ poveljuje, takemu človeku, naj si svojo sramoto še toliko s tagblattarskimi frazami zakriti prizadeva, bodi obraz črn!

(Konec prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* Za Dunajsko razstavo rastejo stroški od dne do dne. Izprva so bili preračunjeni na 6 milijonov, — zdaj pa je generaldirektor te razstave, baron Schwarz, zahteval 15 milijonov in 700.000 gold. Finančni odsek državnega zbora je bil zeló osupnjen, ko je slišal ta silni znesek, bar. Schwarz pa ga je tolažil s tem, da se bode z dohodka razstave gotovo povrnilo 12 milijonov, in da le kaki 3 milijoni bodo zgubljeni (fond perdu). V Avstriji, kedar se kaj začne, res ni konca ne kraja stroškov, kakor da bi denarja imeli kakor peska!

* Iz vseh narodov pod Ogersko krono narediti Magjare, za to se snuje ravno zdaj v Peštu društvo pod imenom „Magyar szövetség“ (to je „Magjarska zveza“). Najhuji magjarski zagrizenci so na čelu tega društva, ktero je svoja pravila že predložilo vladi, ki jih bo brez dvombe potrdila. V diplomaciji, vojaščini, uradnih, šolah, v vsem javnem življenji — povsod mora po namerah tega društva vladati le jezik magjarski; veljavne može družih narodov (rumunskega, srbskega, slovenskega — slovaškega — hrvaškega) nameravajo podkupiti z denarjem in častnimi službami! Že grof Seczeny je prerokoval, da Magjari bodo konec vzeli po svoji lastni oholosti, — in to se bode res zgodilo. Magjarom in Nemcem se res pamet tako meša, da mislijo vse druge narode Avstrije v svoj jarm vpreči!

Uganjka zastavice v 8. listu.

Mlajši brat je bil 15, stareji 24 let star, tedaj je stareji imel 9 let več.

Naši dopisi.

Iz Trsta 22. svečana. — Konsorcij mamelukov za pollaščevanje ljudske šole v okolici je te dni na Občini popeval svoj „te deum laudamus“, kajti izdajica župan Ferluga z vernim svojim Boninom, ki sedi na njegovi desnici, vsa v veselje vtopljen, sta vzela saboj tudi cerkvenega ključarja Miha Venuti-a, to je enega tistih, ki je pomagal izdajati svoje otroke lahomom. Da pa bi ta „praznik protinárodne zmage“ veči pomen imel, vzela je Rojanski paša tudi pevce saboj, da so izdajicam čas kratili. Občinski učitelj Froha, vohon in zaveznik Boninov, branitelj njega v „Soči“, je bil ves židane volje, kajti pil in jedel je zastonj, vsaj je paša Ferluga vse plačal, ki za tako „narodno“ reč rad zadnji sold potrosi. Pri tej priliki vendar ne morem si kaj, da ne bi župana Ferluga vprašal: ali ne bi bilo pametneje, one novce, ki ste jih za veselico na Občini potrosili, obrniti v prid svoji družini, da ne bi se po strgani obleki že odlikovali kot vaši? ali da bi za ta denar streho na svoji koči pasji uti podobni, popravili, potem pa da postavite tik nje kol in na-nj obesite svoj umazani klobuk lahonske kulture, da se mu okoličani memo gredé ponižno priklanjajo? Vem, da boste z Boninom in vso svojo družbo vred pa le spet se togotili, da Vaše brklarije prinesem na svet, al vedite, da ima dopisnik v vsakem kraji svoje poročevalce, da pazijo na Vaša gnjusna nam početja, če zahajate magari v sredino Občinskega hriba ali v magistratovo palačo: Podlipčan bode vas vedno bičal ter svetu slikal izdajstvo, s katerim ste na obalih Adrije sami zapisali se v črne bukve. Zato vem že tudi to, da nakane hudobne drhali nameravajo uničiti Rojansko čitalnico — prvo na Slovenskem — al vedite, da delate „rajtengo brez birta“. Drugi kmetje skoro da vsi so pošteni domačini, ki varujejo svoje národne svetinje, in jih bodo zvesto varo-

vali, naj iz lahonskega brloga tudi pride še več tacih Ferlug! Podlipčan.

V Gorici 23. febr. — Jaz prav ne vem več, kaj in kako pisati; naš slabočutični rod je že vse preveč občutljiv. Ko sem v predzadnjem listu „Novic“ pisal, da misli „narodna tiskarna“ napraviti tukaj „filialo“ — in pisal sem to kot „on dit“, — hotel sem sporočiti „Novicam“ golo novico, — sporočiti jo nedolžno, kakor je ona sama nedolžna. Nisem mislil ni na „Görccerco“, ni na „Sočinega“ razno-vestarja. Da je „Görzcr-Zeitung“ (kakor že popred „Triesterici“) moja novica tako zasrmdela — to ni nič čudnega, saj ona prva slovi že od svojega poroda kot „lucus a non lucendo“ („Görzcr“, namreč); a da se slovensk vestnik nad njo spotakne, da jo bo imel za prenovico, ne bi bil veroval. Da bi mi bilo za vso to reč kaj mar, znal bi morebiti dokazati, da se je moja novica o „filiali“ prav blizo „Sočinega“ vestnika izlegla. — O tej priliki moram omeniti neko napako naših čitateljev novin. Prva misel in prvo vprašanje, kedar kaj berejo, jim je: kdo je to pisal? Gotovo — ta! Navadnim bralcem jaz tega ne zamerim, al časnikarji bi vendar že morali imeti to otročjo navado za hrbtom. Kaj, ne kdo — to poprašujte. V našem primerljeji je sicer smešno oboje: vprašanje „kdo“ in „kdaj“. Ali, ko bi šlo za kaj važnega, bilo bi jako slabo znamenje, če bi kdo ne imel boljših razlogov za ali zoper to, kar kak dopisnik trdi ali pobija, nego edini ta argument: „mi poznamo predobro Noviškega dopisnika...“ Denimo, da je res, da ga poznate — ste li s tem že ovrgli, kar on piše? Stvari se držite; recite, da je res, ali da ni res, kar „Noviški dopisnik“ (kakor da bi „Novice“ enega samega imele! Vred.) piše. To bo več vredno, kakor če desetkrat zatrdite, da dopisnika poznate, če pa že koj v naslednjem stavku kažete, da ga čisto nič ne poznate. Kajti, ko bi „Noviškega dopisnika“ poznali, bi pač ne bili pisali neumne opazke, „da jezno grize neko vez“ itd. Pa kaj hočemo, „vsak meri ljudi sè svojo mero! — Nekteri mislijo, Bog vé, kako se vladi in ustavovernežem-centralistom prikupijo, ako ž njimi pod ustavaško-državno-zbornim jarmom vlečejo. Odsek za Predelsko železnico itd. je zopet enkrat pokazal ustavaško hvaležnost: vprašanje zastran Predelske železnice in Loške se ima odložiti, ne vemo, ali našima goriškima poslancema na ljubo, ki sta v zboru, — ali vkljub Kranjskim poslancem, katerih v državnem zboru ni. Tedaj še v materijalnih rečeh ne gré nič pričakovati od skoz in skoz pristranskih prusaških strankarjev!

Iz Notranjskega 12. sveč. — Ni še veliko nad dva meseca preteklo, kar je Tone Šturm v Senožečah dobil od kmetijske družbe Kranjske bika Muricodolskega plemena. Naročeno mu je bilo, naj ga nikar do spomladi ne spušča, ker je še premlad. A komaj sta pretekla dva meseca, vendar je bil ta bicec nad devetdesetkrat (90) spuščen! — V dokaz temu so številke na listkih. Na tak način pa ne pridemo nikdar do onega cilja in konca, zarad kterega sl. družba kmetijska daje bika na deželo. Silnim ljudem se mora reči, da ne sme biti, kar je na škodo plemstvu. Tudi hlev, v kterem je bik, je neki temán, majhen in mokroten. Nadjam se, da bode gosp. Zelen, kakor predsednik Senožeške kmetijske podružnice, to reč preiskal in škodljivo početje kar brž ustavil. Če pa Šturm ima zgubo, ako bika tako pogostoma ne spušča, naj bi ne bil za-nj prosil. *)

Podnanoski.

*) Res je želeli, da gospod župan to pritožbo na tanko preišče in če število krav v 2 mesecih res znaša 90, da poča družbinemu odboru v Ljubljano. Vred.

Iz Kastve — nam je došla žalostna novica, da g. Anton Rubeša, visokocenjeni rodoljub in narodni zastopnik na Isterskem deželnem zboru, je 19. dne t. m. umrl še le 39 let star. Mili mu spomin!

Iz Bohinja 15. sveč. — Z veseljem Vam morem poročati, da v naši mizarski tovarni pridno delajo od sl. kmetijske družbe naročene „ule slovenske“, to je: Kranjske stare panove v podolgasti čveterooglati podobi iz mehkega lesa, kateri so po Dzierzonu nastavljeni s premakljivimi satovniki, in sicer po srečni iznajdbi gosp. Sumperja iz robotih dilic, ktere so pa, po nasvetu skušenega gosp. Luka Porente, na počez tako tikama složene, da pridnim čbelicam ostane še 4“ prostora za sprehod in za v vas hoditi. Tudi prečastiti gosp. dekan Jelšanski so pri nas naročili 10 panjev, da jih svojim ljudem podaré. In tudi Ljubljanski srečni čbelar gosp. Fr. Souvan zahteva 10 panjev, toda po svoji od Porentovih in Sumperjevih nekoliko različni sistemi, po kateri misli še bolje vstrezati čbelam in čbelarjem.

Iz Sodražice 22. sveč. (Fladungov ukaz, pa še druge homatije.) Mislili smo, da se ne bode lahko našel kak župan, ki bi ubogal Fladungov ukaz, kterega so priobčile „Novice“, a celó nihče v Sodražici ne bi bil verjel, da imamo tacega ustavoverca v naši sredini, kakor je ravno naš župan J. Lušin, po dom. Grdin. Če je res, kakor se za gotovo pripoveduje, da je naš župan okrajnemu poglavarju hitel ovaditi nekega nabitelja podpisov do Njegovega Veličanstva, je on res v pravem pomenu to, kakor se mu po domače pravi. Kaj neki je mislil oče Grdin z ovadbo lojalnega razodetja doseči, Bog vé. Ali more, dokler imamo postavno pravico, našemu previtlemu cesarju prošnje poklanjati, kdo to za pregreho šteti? Župan Lušin je bil pred 3 leti spoštovan narodnjak in še predlanskim je bil podpredsednik našega bralnega društva, — zdaj pa je trd nemškutar. Pravijo, da strah, da ne bi mu sina v vojake vzeli, ko bi bil Slovenec, za kar ga je Bog vstvaril, ga je tako predelal. Mogoče, da je to resnica, kajti prav tisti čas, ko je Janko moral v nabiro, se je naš Grdin prelevil v nemškutarja, sprva počasi, zdaj pa je že trden. — Do zdaj imamo tedaj v Sodražici poldružega nemškutarja; ta polovica je g. Fajdiga, kteremu pač ne bi bilo treba nemškutariti, vsaj je neodvisen mož in ne bi smel gledati niti na levo niti na desno, ampak le na pravico in blagor domovine svoje. O njem imamo še upanje, da se sčasoma še spreobrne. Ko bi on malo več mislil, kakor pa verjel, bilo bi bolje za-nj. Je pa še eden, ki se približuje nasprotnemu taborju; ta je gosp. B...., kterega menda tudi navdaja strah in trepet pred gosp. Fladungom. Od tistega časa, ko je bil odbor našega bralnega društva v preiskavi, se je začel gosp. B. tudi nekako leviti, in zdaj že ima precej nove kože. Mož je pozabil prislovico: „delaj prav in ne boj se nikogar“. Slišati je pa, da gosp. B. je bil že popred podvržen birokratični božjasti, in da v Loškem potoku si je bil že precej zaslug nabral pri zadnjih volitvah, tako, da nima nič manj pravice do kake državne premije, ko gosp. Pibernik, o kterem ljudje pravijo, da za svojo nedelavnost pri zadnjih volitvah je lani 250 gold. državne podpore dobil. Tako namreč mislimo (ali se mar motimo?) v Sodražici od Potoškega g. župnika. Gosp. Božiču pa povemo, da je bolje, če nam naravnost hrbet obrne, kakor da bi bil polovičar, kajti polovičarji so nam bolj nevarni, nego trdi nemškutarji.

Novomesto 24. svečana. — „Predpust“ vsegamogočni je tudi pri nas neusmiljeno kraljeval. Brez milosti so sicer zaspane stare mamike morale svoje zale hčerke voditi na ples, čeravno naša národna čitalnica

letos ni imela sposobne dvorane Trpsihori posvečene, in je zatega del prisiljena bila, za dva večera oskrbeti plesišče v sobah neke večje gostilnice, se ve da ekluzivno samo za ude svoje. Radostni pa smo videli, da vse krasne cvetlice našega družbenega venca „belomodro-rdečega“ so zveste ostale klicu majke Slave, akoravno jih nismo mogli sprejemati v sijajnih prostorijah in ne jih sukati na bliščečih se parketih. Kar nas je pa še najbolj veselilo, bilo je to, da so one tudi vso narodno navdušenost neuskrunjeno seboj prinesle tako, kakor je bila nekdanj v začetku društva. Bogme! da lepše in živahnejše družbe, kakor 23. dne t. m. v omenjenih prostorih, nismo videli nikoli v prejšnjih sobah čitalničnih. Vse je pa navdajala ta večer le ena misel, namreč ta: delati po vsej moči na to, da društvo kmalu dobí svoje lastno novo poslopje, za kar odbor že vse pripravlja nakupivši že veliko potrebščin za zidanje. Brezplačno dovaževanje opék, apna, peska itd. so zagotovili domači društveniki, in že se je začelo vozariti in delati. — Al brez združene narodne pomoči ne bo društvenikom samim mogoče, izpeljati namena svojega. Zato se pošiljajo vabila in prošnje na vse kraje, da bi se nam prihitelo na pomoč, in mnogi rodoljubi imajo že v rokah vabilne liste in način, po katerem se ima zidati novo poslopje. Naj bi tedaj nikdo ne položil na stran omenjenega vabila, kdor ga je že dobil ali kdor ga bo še le sprejel. Vsaj more skoro vsakdo pogrešati en goldinarček ali dva vsak mesec, in ako tacih upnikov dobimo le 500, je podvzetje v dveh letih izvršeno. Tedaj na pomoč nam, rojaki! Vsak upnik dobí ves svoj denar nazaj v kratkem po dovršenim zidanjem, kakor da bi ga bil naložil v kako hranilnico, poleg tega je pa dodal kamen k stavbi narodnega poslopja. Ne zabite pregovora slovanskega: „kamen do kamena palača!“

Iz Ljubljane. — Kako se bodo Poljaci vstopili, kedar pride volilna reforma na dnevni red „rajhs-rathu“, je še zmiraj vprašanje, ktero zvonec nosi ravno tako v federalističnih kakor v centralističnih časnikih. Na to vprašanje moremo mi po od konca do kraja gotovem sporočilu, ki nam je včeraj iz Dunaja došlo, svojim bralcem naznaniti sledeče: Poljaki so se 22. dne t. m. popoldne zbrali v svojem klubu; seja je trajala mnogo ur. Sklenilo se je tole: po grofu Goluhovskem klubu predložena vladna ponudba (spaka Gališke resolucije) se zavrže; pri drugem branji državni zbor zapustijo in se ne vrnejo več Poljaki, pa se tudi ne udeležijo splošne debate. — Dobro! res vesela novica, ki je toliko več vredna, ker izvira iz gotovega vira. Ker tudi g. Črne, kakor so „Novice“ prve povedale, za gotovo zapusti zbornico, pa po novejših poročilih menda tudi Dalmatinci, potem ostanejo samo še Nemci babice pri splavu (abortusu) volilne reforme in Nace Kuranda bode lahko pel svojim tovaršem: „weil wir so schön beisammen sitzen“. Vsi drugi narodi pa bodo jim zapeli: „zato to ni legalni državni zbor!“

— (Iz seje deželnega odbora 21. februarija.) Po došli razsodbi c. kr. državne sodnije od 1. dne t. m., da Kranjska dežela ni dolžna plačati Tržaški bolnišnici že omenjenih ogromnih stroškov 337.211 gld. 72½ kr., za ktere jo je Tržaški deželni odbor tožil, je deželni odbor sklenil izročiti gosp. dr. Costi za izvrstno zastopanje tožene naše dežele in z najboljšim vspehom dognano pravdo zahvalno pismo. Dr. Costa je tako temeljito odbijal krivično zahtevanje Tržaško, da tudi Istrijski dež. odbor, ki je bil tožen o isti zadevi, mu je poslal zahvalno pismo, rekši, da krepka njegova bramba Kranjske dežele je pomagala tudi Istri. — Kakor poročilo, da ima deželni zaklad za zadnje kvatre lanskega leta plačati za vožnino ces. zdravnikov na deželi

in za zdravila revnim pri epidemičnih boleznih 3029 gld. gold. 48½ kr., ni včiniilo prijetnega vtiska, tako radostno je bil nasproti sprejet ukaz c. k. finančnega ministerstva, da mesečnih ostankov zaklada zemljiške odveze deželni blagajnici ni treba oddajati cesarski blagajnici, in da se imajo z mesečnimi dohodki zaklada zemljiškega le na posebni ukaz finančne direkcije temu zakladu iz državne blagajnice dana posojila poplačati.

— Družba kmetijska je poslala gosp. Riharda Dolenca na Dunaj v zbor za predivstvo, ki se je začel 22. dne t. m.

— Čedalje bolj se vkljub Fladungu, Derbiču, Korinskemu in drugim množijo podpisi na prošnjah za odvrnitev direktnih volitev.

— (Advokatov) imamó na Kranjskem po razglasu c. k. deželne nadsodnije Graške za leto 1873.: v Ljubljani živih in mrtvih 16 (z vštetim že davno mrtvim Goldnerjem!!), na deželi pa 10; — Štajarci jih imajo v Gradcu 63, na deželi 61; — Korošci jih imajo v Celovci 14, na deželi 11. Ali nimajo tudi, kakor mi, mrtvih vmes, ne vemo. — Dr. R. Razlaga je nadsodnija Graška imenovala za tolmača hrvaškega jezika sodnji deželni Kranjski.

— („Der Wahrheit eine Gasse!“) S temi nemškimi besedami začenjamo sledeče vrstice v brambo usmiljenih sester bolnišnice ljubljanske le zato, da ona dva gospoda, katerim organ je „Slov. Nar.“ v obrekovanji, razumeta, za kaj da gre v tem članku. — Že enkrat so „Novice“ bile prisiljene, o navalu Tržaške porodnišnice s Kranjskimi otročnicami konstatirati laž, ki se je od onih gospodov zatekla v „Laibacherico“ in v „Tagblatt“. Misli se je smelo, da bo konec tacih javnih ekspektoracij. Al zmotili smo se. Kmalu pridejo „predrage“ zemlje v „Narodu“ na vrsto, kakor da bi deželni odbor še le one gospode, ki so za se prosili „draginskih priklad“, moral vprašati: ali ste pšenica in moka zadnjega pol leta res dražje kakor ste bile leta 1871. — Zadnji čas pa se je čul spet glas „iz deželne bolnišnice“ o „dvakrat zaračunjenem mesu“, ki sumiči usmiljene sestre nepoštenosti in očita deželnemu odboru, da „pro praeterito“ nij ukrenil nič“, da pa „v Gradci, kjer se je ravno taka (z mesom) godila, je milosrčni red kar z lepo povrnol deželi 10.000 gold.“ — Vse to pa je spet od konca do kraja laž. Kar se tiče tega, da „deželni odbor ni ukrenil za „pro praeterito“ nič, tega bi se bil glasnik „iz deželne bolnišnice“ vendar lahko prepričal, ako bi bil pogledal dopis deželnega odbora vodstvu bolnišnemu od 16/8. 1868. leta pod števil. 1927, v katerem se je povedalo, da so se usmiljene sestre ravnale po pogodbi od 1. oktobra 1867. leta, in da po tej pogodbi nima deželni odbor pravice zahtevati preračunjenega povračila z 832 gld. 89 kr. — predrugačila se je pa potem pogodba. — Debelo načrkani „Narodovi“ 10.000 gld. so bili tedaj za nas preočiten „luxus“. — Kar pa se tiče tega, da je „milosrčni red kar z lepo povrnol“ štajarskemu deželnem zakladu veliko, o tem je glasnik „iz dež. bolnišnice“ v „Slov. Nar.“ slišal nekaj zvoniti, pa ni prav slišal. Mi mu povemo pravo. Iz posebnih vzrokov leta 1869. v Gradci ni bilo redu mogoče, za vsaki mesec poseben račun pokladati; dobival je tedaj za vse skupne stroške pavšalni znesek proti temu, da pozneje položi račun, po katerem povrne, kar je v pavšalu preveč dobil, ali pa se mu doplača, ako je premalo dobil. Iz poznejih računov se je pokazalo, da je pavšal bil večji in deželni odbor štajarski je dovolil, da je milosrčni red v obrokih viši znesek nazaj plačal, kar se je dovršilo z mesecem januarjem letošnjega leta. Tako je bilo. Da bi bile tedaj usmiljene sestre v Gradci 10.000 gld. za „dvakrat zaračunjeno govejo

meso“ morale „povrnoti“, je skozi in skozi neresnica. In na taki podlagi se drzne „Narodov“ poročevalec poštenje napadati onega reda, pod čegar režijo je bolnišnica v vse boljsem redu kakor je bila pod režijo prejšnjih časov, ki niso še tako daleč za nami, da bi jih ne poznali tisti, ki so takrat hodili v sobe bolnikov in kuhinjo bolnišnično! Se ve da red milosrčnih sester, zato ker je „klerikalen“, je trn v peti „liberalcem“; al če so že tako neusmiljeni proti ubogim usmiljenim sestram, naj bi jim vsaj zato bilo mar, da ne kompromitujejo same sebe v javnosti!

— (*Pust je pokopalo*) društvo dramatično v nedeljo z izvrstno prestavo komične opere „Kralj Vondra“ v gledališču, — društvo „Sokol“ pa v čitalnični dvorani s sijajno maškerado včeraj. — Kralj Vondra je klasična parodija prenapetih velikih oper, polna najlepših napevov, katero so naši pevci in pevke v vsacem oziru izvršili. Da „Laibacheričnemu“ kritikusu, kateremu je dopadel „Blaubart“, „non plus ultra“ neslanih neumnosti, ni po godu bila česka kompozicija, to še le je pravi dokaz, da je dobra. — „Sokolove“ maškerade slovijo že od nekdanj; letošnja pa je po jako elegantnih in družih lepih narodnih maškarah, katerih je bilo nad 100 parov, — po zanimivih družih različnostih, — po živahnih a skozi in skozi dostojnih šalah, med ktere je

spadala „štacuna dveh židov“ in „pusta pogreb“, v jako okusno olišpani dvorani prekosila prejšnje. Pač lahko se na spomin krasnega večera reče streliščarjem in kazinarjem: „idite in napravite, če morete, Vi kaj tacega!“

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Cesarski patent sklicuje zborovanje delegacij na 2. dan aprila. Po takem bode konec državnega zbora že zadnje dni prihodnjega meseca. — Ker Vorarlberška dežela nima celó nobenega zastopnika (Kranjska ima vsaj samca grofa Thurna in Tirolska tudi svojega Fedrigotti-a), so ondi razpisane „zasilne volitve“, za Kranjsko in Tirolsko se jih niso upali razpisati.

— Grozovit strah je centralistom šinil po vseh udih, ko so slišali, da je te dni grof Hohenwart nenadoma prišel na Dunaj in s Klam-Martinicem in drugimi prvaki državopravne opozicije imel shod. „Hitro, hitro dovršite volilno reformo — kriči stara „Presse“ — da ne bo prepozno! Poljaki so nam že zgubljeni, da ne bode še več odpadnikov“. Tako na konci so že centralisti s svojo „latinščino“, in — česki „Fundamentartikelni“ se jim že spet od daleč kažejo kot strahovita pošast!

Gospodom trgovcem, obrtnikom in rudarjem na Kranjskem.

Častiti rojaki!

Prihodnji mesec imajo za kupčijsko in obrtnijsko zbornico Kranjsko deloma nove volitve biti po vsej deželi.

Po postavi kupci (trgovci in kramarji), kateri plačujejo od svoje kupčije ali svojega trgovstva 8 gold. 40 kr. davka, letos volijo 5 odbornikov;

obrniki (rokodelci), kateri plačujejo 2 gld. davka od svoje obrtnije, volijo 6 odbornikov;

oni pa, kateri imajo rudarije, volijo enega.

Vsak volilec more pa voliti le za svoj stan, toraj kupec (trgovec) 5 kupcev, obrtnik (rokodelec) 6 obrtnikov, in rudarji 1 rudarja.

Dragi rojaki! Kupčijska in obrtnijska zbornica je važna naprava; ona je o kupčijskih in obrtnijskih zadevah svetovalnica vladi, ki jo za svét poprašuje, kateri pa tudi iz lastnega nagiba svoje želje razodevati sme na prid domačemu trgovstvu in obrtnijstvu; ona voli tudi dva poslanca v deželni zbor itd. Gotovo važna je tedaj zbornica.

Da pa ona more vspešno delati, treba je, da se izvolijo možje, ki poznajo in ljubijo domovino svojo, in katerim je blagor njen pri srcu.

Društvo „Slovenija“, ki je po pravilih svojih poklicano, da skrbi za srečen izid vsakoršnih volitev v naši deželi, Vam tedaj po posvetu z mnogimi Vašimi sovolilci priporoča možé, ktere morete voliti s polnim zaupanjem, da si izvolite prave zastopnike svoje.

Da pa so Vaši volilni listi tako narejeni, kakor po postavnih predpisih morajo narejeni biti, sicer niso veljavni, zato opominjamo Vas še tega:

Vsak volilec naj se posluži pri volitvi glasovnice, katero v roke dobí od okr. gospóske, in ktera je tudi izkaznica. Na to glasovnico naj zapiše imena tistih mož, ktere on voli, in potem naj jo z lastno roko podpiše; če pa sam pisati ne zná, naj jo podkriža; če pa glasovnico le podkriža, morate se tudi dve priči podpisati, in tista priča, ki ime volica podpiše,

se mora podpisati z dopisanim pristavkom, da je „pisavec imena“.

Vsaka tako podpisana glasovnica se potem posebej pošlje in sicer zapečatená naravnost kupčijski in obrtnijski zbornici ali pa volilni komisiji v Ljubljano. Kdaj se pošljejo, to se Vam bode pozneje naznanilo, ko bode volilna komisija dneve volitve določila.

Dragi rojaki! Vdeležite se, kakor pri zadnjih volitvah 1869. leta, prav živo pri tej volitvi, in vsi volite enoglasno te možé, ki vam jih tukaj priporočamo, namreč:

Trgovci (kupci, kramarji) za trgovski oddelek volite:

gospoda Antona Jentelna, trgovca v Ljubljani,
 „ Jožefa Kušarja, „ „
 „ Franca Souvana, „ „
 „ Andr. Lavrenčiča, „ Postojni,
 „ Matevža Pirca, trgovca v Kranji.

Obrtniki (rokodelci) za obrtnijski oddelek volite:

gospoda Franca Goršiča, orglarja v Ljubljani,
 „ Janeza Horaka, rokovičarja in hišnega posestnika v Ljubljani,
 „ Janeza Novaka, gostilničarja in hišnega posestnika v Ljubljani.
 „ Miha Pakiča, sitarja in hišnega posestnika v Ljubljani,
 „ Jožefa Regali-a, mizarja in hišnega posestnika v Ljubljani,
 „ Dominika Rizzoli-a, apotekarja v Novem mestu.

Rudarji za rudarski oddelek volite:

gospoda Janeza Tomana, fužinarja v Kamni Gorici.

Odbor društva „Slovenije“

v Ljubljani 20. februarija meseca 1873.